

V.

OGLASNIK LAVANTINSKE ŠKOFIJE

Vsebina: 41. Cerkevna proslava zlate maše prevzvišenega gospoda knezoškofa lavantinskega. — 42. Duhovne vaje za duhovnike v letu 1930. — 43. Župnijski sveti Katoliške akcije. — 44. Pomoč stradajočim rudarskim družinam. — 45. Naznanilo o sprejemu v škofijsko dijaško semenišče Maksimilijanišče-Viktorinišče za šolsko leto 1930/31. — 46. Dom služkinj v Beogradu. — 47. Pokojninske zavarovalne premije za organiste. — 48. Osebna naznanila.

KNEZOŠKOF V-ZLATOMAŠNIK V

ANDREJ V KARLIN V

ŽELE

NJEHOVI VERNI, ZVESTI LAVANTINCI

BOŽJE VARSTVO

IN VSE BLAGOSTI:

SVEŽ NAJ ŽIVI!

Cerkvena proslava zlate maše prevzvišenega knezoškofa lavantinskega.

V nedeljo, dne 27. julija t. l., bo preteklo 50 let, odkar je bil prevzvišeni vladika Lavantinski, Mons. Dr. Andrej Karlin, posvečen v mašnika. Primerno in pravično je, da se ta dan vsa škofija zahvali Boгу za milosti, ki jih prejema po svojem Višeduhovniku, pa da se pomnožijo molitve duhovnikov in vernikov, naj božja Previdnost ohranja še leta in leta našega, od Sve-tega Duha nam postavljenega Nadpastirja pri svežih in čilih močeh, kakršne so mu potrebne za vršitev njegove apostolske službe.

Zato naj se proslavi dan zlate maše prevzvišenega gospoda knezoškofa po naslednjem redu:

1. Predhodno nedeljo, dne 20. julija, naj se vernikom oznani slovesnost 27. julija, in naj se isti nujno povabijo, da darujejo molitve, dobra dela, zlasti sveta obhajila za blagor svojega Nadpastirja-zlatomašnika.

2. V soboto, 26. julija, naj se v vseh cerkvah po škofiji po Zdravamariji pol ure slovesno zvonijo z vsemi zvonovi.

3. Dne 27. julija naj se priredi v vseh župnijskih in samostanskih cerkvah po škofiji služba božja s pridigo, slovesno sveto mašo ter zahvalno pesmijo. V pridigi te (in tudi že prejšnje) nedelje naj se vernikom razloži pomen dneva. Potrebne podatke nudi Lav. škof. uradni list, 1923, šte. VIII. — Cerkvene bratovščine in krščanske organizacije naj bi imele ob tem povodu skupna sveta obhajila in naj bi se udeležile službe božje, kolikor mogoče, z društvenimi zastavami.

4. Isto nedeljo popoldne, ali tudi že predpoldne, bodi, kjer razmere to dopuščajo, molitvena ura pred Najsvetejšim za prevzvišenega Nadpastirja in na njegove namene.

5. V Mariborski stolnici bo slavnostnega dne ob 10. uri predpoldne pridiga, na to zlata sveta maša prevzvišenega Jubilarja z zahvalnico.

K tej slovesnosti in k neposredno sledeči skupni poklonitvi, so prijazno vabljeni p. n. gg. dekani, oziroma zastopniki dekanij, ter samostanski predstojniki, ki morejo ta dan z doma, ne da bi trpel red zapovedane službe božje. Za kraje, kjer ni dobiti druge pomoči, se namestnikom odsotnih gg. dušnih pastirjev s tem izjemoma podeljuje — servatis servandis — facultas binandi.

Kdor se namerava udeležiti slavlja kot zastopnik dekanije ali samostana, naj blagovoli naznaniti svoj prihod kn.-šk. ordinariatu vsaj do 15. julija t. l.

V Mariboru, dne 20. junija 1930.

† Ivan Jožef,

pomožni škof, gen. vikar.

Duhovne vaje za duhovnike v letu 1930.

Kakor doslej, se tudi letos vršijo skupne Duhovne vaje za duhovnike v dveh skupinah, in sicer obakrat v dijaškem semenišču: »Maksimilijanišče - Viktorinišče« v Mariboru, Koroščeva ulica 12, v sledečem razporedu: prva skupina v dneh od 14. do 18. julija, druga skupina v dneh od 25. do 29. avgusta. Začetek obakrat ob 19. uri.

Najboljše povabilo na letošnje Duhovne vaje za duhovnike je Okrožnica sv. Očeta »Mens nostra . . .« z dne 20. decembra 1929, objavljena v »Oglasniku« 1930, IV.: »Tolle et lege«, vzemi, sobrat, to papeško Okrožnico ponovno v roke in beri še in še, dokler se ne ogreje duša za letne ignacijanske Duhovne vaje!

Jasno in prikupno obravnava Okrožnica »Mens nostra« teze o namenu in načinu Duhovnih vaj ter o njih pomenu za notranje življenje, pa kar igraje razprši pomisleke nasproti »zaprtim« Duhovnim vajam ter razreši dvome, zakaj bi duhovnik ne opravljal doma ob ljudskem misijonu, ali brez misijona v samoti vaškega župnišča letnih Duhovnih vaj? Ponovimo samo najznačilnejše stavke te Okrožnice!

1. Čemu letne Duhovne vaje? Ker ni bolj preizkušenega sredstva za obnovo in za ohranitev notranjega duhovnega življenja kot so Duhovne vaje po ignacijanskem načinu. »Ko smo pa razmišljali, kako . . . bi se zagotovili srečno započeti uspehi (sv. leta, namreč: »sijajna porast vere in pobožnosti«) . . . smatramo za potrebno, da se zavzamemo za neko vzvišeno stvar. V mislih imamo opravljanje Duhovnih vaj, . . . iz katerih smo sami zajemali izpodbudo za spoznavanje in izpolnjevanje volje božje . . ., in v katerih je shranjena posebna pomoč večnega zveličanja.«

2. Metoda Duhovnih vaj. Seveda je prihranjen uspeh popolne notranje prenovitve le »zaprtim« Duhovnim vajam, kadar se namreč duhovnik umakne z doma in odtegne službi za druge ter se v samoti bavi le z oblikovanjem kraljestva božjega v sebi. »Dasiravno . . . smatramo,« ugotavlja Okrožnica, »ljudske misijone za hvalevredne svete vaje . . ., vendar predvsem nujno priporočamo Duhovne vaje, ki se vrše na tihem; imenujejo se »zaprte«, ker se v njih človek lažje izogne občevanju s stvarmi ter raztresene dušne sile zbere in se prisili, da se v premišljevanju večnih resnic bavi edino sam s seboj in z Bogom.«

Takšno metodo notranje prenovitve je uvedel in izvajal sam Jezus Kristus, ki se je večkrat po trudapolnem učenju in romanju umaknil sam v samoto ter sredi vročine apostolskega dela povabil še apostole: »Pojdite sami zase v samotni kraj in se nekoliko odpočijte« (Mark. 6, 31).

Apostoli so prav ta način notranje prenovitve izbrali, da se izpopolnijo in pripravijo v samoti in molitvi na prihod Svetega Duha. Okrožnica s podarkom pristavlja k tej »pripravi«: »pač pomenljiva samota, prva, ki pomenja Duhovne vaje.«

3. Izgovori. »Nikar naj ne mislijo duhovniki . . ., da bo morda čas, ki ga porabijo za Duhovne vaje, v škodo apostolski službi. Poslušajo naj sv. Bernarda, ki se ni pomišljal pisati papežu Evgeniju III., kateremu je bil nekdaj učitelj: »Če hočeš biti ves vsem, nalik Onemu, ki je vse vsem postal, hvalim tvojo ljudomilost, pa le če je popolna. Kako pa naj bo popolna, če tebe ni

¹ Vsi citati Okrožnice po »Oglasniku« 1930, IV.

zraven (pri Duhovnih vajah?). Tudi ti si človek, naj sprejme tudi tebe v naročje, ki vse sprejema. Drugače, kaj ti pomaga, če vse pridobiš, sam sebe pa pogubiš . . .«

4. Kolikokrat k Duhovnim vajam? »Utemeljeno je naše pričanje, da se bodo duhovniki . . . v bodoče tem marljivejše posluževali tega sredstva za dosego svetosti, čim resnejše jih k temu priganja veljava sv. kanonov. — Radi tega nujno opominjamo svetne duhovnike, naj bodo točni v opravljanju Duhovnih vaj, vsaj v oni mali meri, ki jo predpisuje zbornik kanoničnega prava (v znanem kanonu 126.), ter da jih bodo začenjali in opravljali z gorečno željo po lastni izpopolnitvi . . .«

5. Sadovi Duhovnih vaj. »V našem stoletju . . . ko naši kraji terjajo najbolj izbranih delavcev iz vrst duhovščine . . ., v tem času smatramo Mi in cenimo sveto samoto Duhovnih vaj kot nekako po volji božji ustanovljeno okrepčevalnico, kjer bo vsak . . . ne samo jasno spoznal vrednost duš in se vnel v željo, pomagati jim . . ., marveč navzel se bo tudi gorečnosti kršč. apostolata, delavnosti, požrtvovalnosti, in se navdušil za velika dela.« — In zopet . . . skoraj brez števila jih je, ki so se v sveti samoti Duhovnih vaj do dobra izbrusili, ter izšli iz njih »ukoreninjeni in sezidani« na Kristusa (Kološ. 2, 7.), obdani z lučjo, napolnjeni z veseljem, prešinjani z onim mirom, »ki vsak razum presega« (Filip. 4, 7.).

6. Mnemosynon zlate sv. maše. Sv. Oče Pij XI. ganljivo priznava, da Mu v času, ko »doteka 50. leto, kar je začel službo božje daritve« ni nič prijetnejšega, ko obnoviti v spominu nebeške milosti in neizrekljive utehe, ki jih je često okusil v Duhovnih vajah; zato močno želi, da se opravljanje Duhovnih vaj od dne do dne bolj širi in razrašča, ne le med . . . duhovščino, temveč tudi v vrstah katoliških laikov, — da zavlada čim preje mir Kristusov v kraljestvu Kristusovem, pa sklepa: »Ta pravi mir — ki je sad dobro opravljenih Duhovnih vaj — vam, častiti bratje, iz srca želimo prav na dan, ko se po božji dobroti dopolni petdeseto leto Našega mašništva.«

Letos, 27. julija doteče tudi prevzvišenemu Nadpastirju lavantinskemu petdeseto leto, kar je bil v ljubljanski stolnici posvečen v duhovnika in »začel službo božje daritve«.

Božja previdnost pa, ki urejuje vse ljubeznjivo, ga je po raznih, ravno tako odgovornih ko visokih službah v ljubljanski in tržaško-koperski škofiji privedla slednjic na sloviti Slomšekov prestol, da praznuje zlati jubilej svojega mašništva med Lavantinci! Kdor bliže pozna lavantinskega Nadpastirja, ve, kako mu je pri srcu mladina in njena katoliška vzgoja, zlasti vzgoja gorečega duhovniškega naraščaja. Kako rad bi dvignil število duhovniških poklicev, kako rad izpopolnil znanstveno in asketično stran duhovniške vzgoje, ter zavzel duhovne sobrate za vzgledno »duhovno življenje«. V to poglavje spada tudi njegova skrb za letne skupne Duhovne vaje za duhovnike!

Ali bi torej lavantinski duhovniki mogli pokloniti svojemu prevz. Nadpastirju pristrčnejši Mnemosynon za zlatomašniški jubilej, ko če se v letu Njegove zlate sv. maše čim obilneje poslužijo razpisanih Duhovnih vaj in pripravijo sebe na izvajanje Katoliške akcije?

Prijave za Duhovne vaje naj se izvršijo pravočasno, in sicer po dekanijskih uradih. Bivanje pri zasebnikih ob času Duhovnih vaj ni v skladu z metodo, ki jo priporoča sveti Oče. Za izjemne slučaja naj si vsak oskrbi dovoljnjne kn.-šk. ordinariata. Vztrajati pa je treba od začetka do oficialnega zaključka Duhovnih vaj. Za čč. gg. duhovne sobrate, ki so leta 1927 zadnjic opravili Duhovne vaje, nastopi letos obveznost po kan. 126.

Za one, ki žele opraviti Duhovne vaje v Domu Duhovnih vaj v Ljubljani ali drugje, objavljamo nastopni razpored Duhovnih vaj:

Tečaj Duhovnih vaj v tretjem četrtletju 1930. v Domu Duhovnih vaj v Ljubljani.

Za duhovnike: od 23. do 27. junija; od 30. junija do 4. julija; od 7. do 11. julija; od 28. julija do 1. avgusta; od 4. do 8. avgusta; od 18. do 27. avgusta (osemdnevne); od 31. avgusta do 4. septembra; od 14. do 20. septembra (petdnevne); od 22. do 26. septembra.

Za inteligente: od 14. do 18. avgusta.

Za moške: od 7. do 11. junija.

Za abituriente: dva tečaja sredi julija; točen rok bomo objavili.

Vsak tečaj se začne zvečer prvega in konča zjutraj drugega zgoraj imenovanih dni. Udeleženci naj bodo v »Domu« do 6. ure zvečer prvega dne. Za udeležbo naj se pravočasno priglase. Oskrbnina znaša 120 Din.

Duhovne vaje za duhovnike v kolegiju oo. jezuitov pri Sv. Andražu v Labodski dolini

se vršijo letos: I. od 15. julija zvečer do 19. julija zjutraj. II. Enako: od 8. sept. do 12. sept. Prijave: Rektorat kolegija oo. jezuitov, St. Andrä im Lavanttal, Kärnten. Prilika za vsakdanje maševanje. Dnevni prispevek za prehrano kakor lani 5 Šil. Na razpolago so lastne sobice.

43.

Župnijski sveti Katoliške akcije.

(Naročilo in navodilo kot rešitev pastoralno-konferenčnega vprašanja iz l. 1929.)

Kar se je obravnavalo na lanskih dekanijskih pastoralnih konferencah vprašanje: »Katoliška akcija pri nas in drugod«, so se stopnjeoma pripravili oni predpogoji, ki so potrebni za izvajanje Katoliške akcije (K. A.) v lavantinski škofiji. Potrdila in razglasila so se »Pravila K. A. za Slovenijo«, obvezna za lavantinsko škofijo. (Oglasnik 1929, IV.) Potem se je vršila — 23. maja 1929 — v Ljubljani pod predsedstvom ljubljanskega knezoškofa konferenca arhidiakonov in dekanov ljubljanske škofije, na kateri je poročal zastopnik lavantinske škofije, kanonik dr. Franc Cukala, o vprašanjih, razglašeni ob enem s »Pravili K. A. za Slovenijo« v Oglasniku 1929, IV. stran 32: 1. Kako naj se K. A. uvede v posamezne župnije? 2. Kako naj se postopa, da akcija doseže vse vernike? 3. Kako naj se posamezne osebe za delo usposobijo? Referat je priobčil v celoti Ljubljanski škofijski list 1929, št. 4 in 5.

Nato so dospele rešitve razpisanega pastoralno-konferenčnega vprašanja: K. A. pri nas in drugod (Oglasnik 1929, II.), ki pričajo, kako močno je razgibano zanimanje za K. A. med lavantinsko duhovščino. Slednjič se je ustanovil v Mariboru Škofijski svet K. A. za lavant. škofijo, ki šteje 32 članov, in si je izbral podravnatelja Zadrufne gospodarske banke, podružnice v Mariboru, g. Franca Jerabič, za svojega predsednika. Izvoljen je tudi škofijski odbor lavantinske K. A., v katerega se je poslal kot škofov zastopnik, kanonik dr. Fran Cukala.

Po teh osrednjih predpripravah se že lahko začnejo pripravljati predpogoji za osnovanje župnijskih svetov K. A. v posameznih župnijah lavantinske škofije. Prav o tem hoče nastopno navodilo in naročilo podati potrebna pojasnila.

1. Predpogoji.

Predpogoj za uvajanje K. A. v župniji je zavest in spoznanje nujnosti K. A., ki je glasom pravil (§ 1.) . . . »sodelovanje vernikov (laikov) v poslanstvu Cerkve za krepitev, širjenje, udejstvovanje in obrambo katoliških načel v zasebnem, družinskem in socialnem življenju.«

Značilno za nas Slovence je dejstvo, da smo v verskem življenju preveč zadovoljni s samim seboj. Ne uvidimo zlahka, da nam še mnogo, mnogo manjka za dosledno izvajanje katoliških načel v zasebnem, družinskem in družabnem življenju. Kdo nas bo dvignil in kedaj se bomo dvignili iz svoje samozadovoljnosti, mlačnosti in pasivitete? K. A., kadar se prične izvajati v župniji!

Papež Pij XI. je položil v besedi K. A. veliko zamisel in zahtevo po obnovitvi in poglobitvi verskega življenja širom vesoljne sv. Cerkve: »i n s t a r a r e o m n i a i n C h r i s t o«, (Efež. 1, 10.), da zavlada in o s t a n e mir Kristusov v kraljestvu Kristusovem. Versko obnovo v Kristusu pa naj izvede po zamisli sv. Očeta Pija XI. ne samo duhovništvo, kot se je doslej redoma vršilo, ampak duhovništvo s sodelovanjem laišтва. Prav ta poudarek sodelovanja laikov pri delu za poglobitev kat. verskega življenja, in resnično apostolsko udejstvovanje laikov pri obnovitveni akciji je — K. A.

Publicisti, ki razpravljajo o K. A., radi razlikujejo med katoliško akcijo in »katoliško pasijo«. Prva jim je sodelovanje laikov s cerkveno hierarhijo za versko obnovo katoličanov. »Katoliško pasijo« nazivajo: molitve, trpljenje, žrtve, združene z prenovitvenimi trudi in apostolskim delovanjem gorečih, vzglednih oseb, ki se naj združujejo s trpečim Kristusom! Moči za žrtvovanje morajo namreč zajemati kat. akcionaši iz zakladov Kristusovega odrešilnega trpljenja, založenih v premišljevanju Kristusovega trpljenja, v sv. maši, v sv. zakramentih! »Katoliška pasija« jim je temelj, brez katerega je stavba K. A. zidana na pesek! Zato poudarjajo pravilno: najprej naj se pozidajo temelji, da bo veličasten načrt sv. Očeta o K. A. rodil zaželjene sadove.

V tem smislu je »kat. pasija«, to je volja za Kristusa, za kat. načela, če je treba tudi trpeti, se za žrtve usposabljanje, se prenoviti v Kristusu ne le dopustna, ampak naravnost potrebna! (Primerjaj Rusijo, Mehiko . . .)

Pa naj si je tudi K. A. laiški apostolat, dušni pastir mora biti duša K. A. v župniji, kakor sploh vsakega verskega gibanja v župniji. Zato mora prepričanje o nujnosti K. A. za versko obnovo v župniji zajeti predvsem duhovnikovo dušo. Ves mora biti prešinjen zavesti, da je izvajanje K. A. v župniji njegova nepremakljiva dolžnost (§ 17.), in da bi bila že sama rezerviranost do K. A. isto, ko ovirati v župniji razmah verskega življenja. Kako bi sicer pred Kristusom Kraljem mogel kedaj polagati svoje račune kot »fidelis servus«: »Domine quinque (duo) talenta tradidisti mihi, ecce alia quinque (duo) superlucratus sum?« (Mat. 25, 20.)

Razgovori o K. A. na lanskih pastoralnih konferencah; vrsta razprav o bistvu, pomenu, namenu in izvajanju K. A., katerim je posvečena vsa 5. in 6. številka »Križ« 1929; odgovor na te razprave od dr. Aleša Ušeničnik: »Ob Katoliški akciji«, »Čas« 1928/29, št. 9; prepričevalna razjasnitev in utemeljitev ustroja K. A. za Slovenijo iz peresa vseučiliškega prof. msgr. dr. Matija Slavič v »Času« 1928/29, 7. številka, in drugi poučni sestavki o istem predmetu so morali odkriti duhovnikom bogate in plodovite ideje, ki so shranjene v K. A. ter vzbuditi ne le zanimanje za K. A., ampak tudi željo, okoristiti sebe in svoje pastirovanje ob K. A. Pa kako?

Če bo postopal logično, bo moral vsakdo najprej ugotoviti, kako stojé v njegovi duši temelji K. A.? Ali je zmožen žrtev, zmožen apostolstva, ki se lahko izpremeni v apostolstvo trpljenja; ali je navajen združiti svoje žrtve z

Odrešenikovim trpljenjem? Ali je mož zaupne molitve, premišljevanja? Kako je njegovo občevanje z evharističnim Jezusom v tabernaklju, pri sv. maši? Kako pogosto, kako vestno si očiščuje vest v zakramentu sv. pokore . . . ? Kratko, ali je krščanska »pasija« v njegovem življenju že začeta, ukoreninjena, očita? Ta in podobna ugotovitev ga bo dovedla do spoznanja, da je njegovi duši potrebna iskrena obnova temeljev K. A.

V poglavje duhovnikove obnove spadajo nedvomno v prvi vrsti duhovne vaje, za temi pa duhovniške organizacije: Unio Apostolica, Tretjeredna duhovščina in Sodalitas ss. Cordis Jesu.

a) **Duhovne vaje.** Sv. Oče Pij XI., ki vedno določneje poudarja izvajanje K. A., je v okrožnici »Mens nostra« z dne 20. decembra 1929 s poudarkom označil Duhovne vaje za ono preizkušeno sredstvo, ki ne prenavlja samo duš v Kristusu, marveč jih tudi usposablja za apostolsko delo: »Duhovne vaje,« tako piše, »prinašajo poleg znotrajnega dušnega miru . . . še drug izreden sad . . . : gorečnost za pridobivanje duš za Kristusa, ali kakor se navadno imenuje: apostolski duh . . . Radi tega,« nadaljuje ista okrožnica, »nujno opominjamo svetne duhovnike, naj bodo točni v opravljanju Duhovnih vaj, vsaj v oni mali meri, kot jo predpisuje cerkveno pravo.« (Kan 126. Oglasnik 1930. IV., str. 48 in 51.)

b) **Duhovniške organizacije.** Poleg Duhovnih vaj usposabljata in ogrevata v lavantinski škofiji duhovnikovo dušo za K. A. dve¹ specifično duhovniški organizaciji: »Tretjeredna duhovniška skupščina« in »Unio apostolica«, ki imata obe isti namen: posvetitev duhovnikove duše in izvajanje goreče pastoracije. Skrbno pripravljene sestanki obeh združenj naj kot doslej tudi v bodoče usovršavajo duhovnike v obeh smernicah. Ko bodo mesečni (četrtletni) sestanki združeni še z mesečno ali vsaj četrtletno rekolekcijo, bodo tem popolneje uresničevali željo sv. Očeta, izraženo v že navedeni okrožnici »Mens nostra« (l. c., str. 53). Zdi se, da sta obe organizaciji, če se živahno izvajata, za obnovo škofije prav istega pomena, kot je goreč, svetniški dušni pastir za župnijo — predpogoj za izvajanje K. A.

2. Izvršitev načrta.

Ko je duhovnik »pripravil« sebe za K. A., mora skrbeti, da pridobi za izvajanje K. A. še svoje župljane, to se pravi, pridobiti jih mora za obnovo verskega življenja ter za dosledno izvajanje kat. načel doma in v družbi. Poslužil se bo v dosego tega namena istega sredstva, s katerim je prenovil sebe, to je:

a) Oskrbel bo čimpreje svoji župniji vrsto stanovskih Duhovnih vaj ali vsaj ljudski misijon. Eno ko drugo bo zrahljalo duše vernikov, da bodo zahrepeneli po življenju »iz vere« in še druge bodo s svojim zgledom in s svojo besedo za to pridobivali, in to je K. A. Sv. Oče Pij XI. takole opisuje potrebo in učinke Duhovnih vaj za K. A.: »V našem stoletju pa, . . . ko naši kraji tirjajo najbolj izbrane delavce iz vrst duhovščine . . . in pa močne čete poštenih laikov, ki bi združeni v tesno zvezo s hierarhičnim apostolatom, prav ta apostolat podpirali z živahnim delovanjem ter se posvetili mnogostranskemu delu in trudu K. A., v tem času . . . smatramo . . . sveto samoto Duhovnih vaj kot nekake po božji volji ustanovljene okrepčevalnice, kjer bo vsak . . . spoznal vrednost duš in se vnel želje, pomagati jim . . . in se navzel tudi gorečnosti kršč. apostolata, delavnosti, požrtvovalnosti in se ogrel za velika dela.« (»Mens nostra«, Oglasnik 1930, str. 48.)

¹ Sodalitas ss. Cordis Jesu v Mežiški dolini — je bistveno isto, kot Tretjeredna duhovščina.

b) Že doslej se je v mnogih župnijah obnavljalo versko življenje po evharistični črti, kakor jo je začrtal Pij X. Evharistična vzgoja odraslih vernikov in šolske mladine je drugo sredstvo ali drugi predpogoj za živo izvajanje K. A. Ponekod že imajo stanovske obhajilne nedelje za može in mladeniče, za žene in dekleta, pa tudi za šolsko mladež. Lepe sadove pogostega sv. obhajila, ki je živ vir odločnega, živega verskega življenja, prinašajo: »Apostolstvo mož«, posvetitev družin presv. S. J., Marijine družbe itd. — Vse to bo z vso doslednostjo gojil in nadaljeval goreč dušni pastir, ki hoče realizirati kedaj v župniji K. A.

c) Kjer se ljudski misijon, oz. stanovske Duhovne vaje v bližnji bodočnosti ne morejo ne kmalu ne lahko izvesti, kjer tudi še ni evharistične vzgojne črte, ne smisla za krščansko karitas, tam se naj pripravljajo verniki za K. A. s sestavnimi govori, ki jih bodo ogreli za odločno versko življenje, pa jih obenem poučili o ciljih K. A. Dobro bodo služili v ta namen cerkveni govori dr. M. Opeka: »Zgodbe o človeku«, 25 govorov za prered; »Vstajenje duše«, 12 govorov za smer življenja. Ali kardinal Bertram: »Im Geiste und Dienste der Katholischen Aktion« 1929; založil Kösel & Pustet, München, in druge knjige. Ob času misijona in izven misijona bo dovolj prilike za poudarek, da K. A. ne pozna ne strank ne politike, akoravno hoče vzgojiti katoličane ne le za dobre katoličane, ampak tudi za dobre državljane, saj jih hoče vzgojiti tudi za javno življenje! »K. A.« je dejal Pij XI., »se ne vtika v politiko, toda učiti mora katoličane, kako se je treba politike na najboljši način posluževati, za kar so obvezani vsi dobri državljani, a prav posebej katoličani, ki od njih katoliška veroizpoved sama zahteva, da so najboljši državljani.«² V K. A. mora biti prostora za vse katoličane; organizirani in neorganizirani se morajo počutiti v K. A. kakor v svoji hiši.

»Da bo pa K. A. res dosegla vse hiše v župniji in vse osebe, in sicer naravnost njih srca, v ta namen ne bodo zadostovale le pridige, ne bodo zadostovali navdušeni govori po sestankih, nujno potrebno bo osebno delo,« ugotavlja škof dr. Jeglič ob razglasitvi pravil K. A.,³ to se pravi, treba je Katoliško akcijo v župniji organizirati, postaviti je treba: Župnijske svete.

3. Župnijski svet K. A.

Skrbno čitanje pravil K. A. bo vsakega poučilo, da razločujejo pravila K. A. za Slovenijo v župnijskem svetu širšo in ožjo akcijsko skupino. Širša se naziva: župnijski zbor K. A., ožja: župnijski odbor K. A. Obe skupini skupaj tvorita: Župnijski svet K. A.

a) Župnijski zbor.

Župnijski zbor nima določenega števila članov. Člani župnijskega zbora se delijo: 1. V dolžnostne člane, ki so že glasom pravil K. A. poklicani v žup. zbor. To so: a) župnik, ali njegov namestnik; b) zastopniki vzgojnih, prosvetnih in karitativnih organizacij, ki hočejo veljati kot katoliške (§ 13.). c) Zastopniki onih verskih organizacij, ki se poleg dela za osebno posvečenje udeležujejo tudi v smislu K. A. (§ 13.), n. pr.: III. red, Marijine družbe, B. C. M., D. Š. V., Krščanska šola, Bratovščina sv. Uršule in druge. Navedene organizacije določijo svoje zastopnike za župnijski zbor same (§ 9.). 2. Svobodno izbrani člani, ki jih izmed odličnih katoliških oseb obojega spola v župniji povabi župnik po predhodnem posvetu

² Nagovor na kat. akademike, 9. septembra 1924.

³ Ljubljanski škofijski list 1929, št. 3.

z zastopniki kat. organizacij v župnijski zbor. Pri določevanju svobodno izbranega članstva se je ozirati tudi na posamezne stanove in sela v župniji, tako da je v župnijskem zboru po možnosti zastopana vsa župnija. Kjer ni nikakih kat. organizacij, bo ves župnijski zbor sestavljen le iz svobodno izbranih odličnih katoličanov, ki jih bo župnik povabil v župnijski zbor. Kadar je župnijski zbor sestavljen, se pristopi k izvolitvi župnijskega odbora K. A.

b) Župnijski odbor K. A.

volijo člani župnijskega zbora. Pravila K. A. omejujejo število članov župnijskega odbora na 7 članov (§§ 8., 9.). V njem so: a) župnik ali njegov namestnik, ki je po pravilih vedno in brez volitve član žup. odbora; b) izvoljeni odborniki: predsednik, podpredsednik, tajnik in trije odborniki. Odborniki se volijo ali iz članstva žup. zbora, ali pa izven članstva žup. zbora; po svoji izvolitvi postanejo odborniki vsikdar tudi člani žup. zbora. V odbor naj se volijo le osebe, ki bodo imele glavo in srce za kat. akcijo.

Ne more se priporočati, da bi se člani Župnijskega sveta K. A. javno razglašali župljanom. Morda bo K. A. posameznih župnij pridobila, ako se razglasita predsednik in podpredsednik Župnijskega sveta s prižnice! Po tem naj se ravna župnik, ako razglašča predsedstvo K. A. v župniji!

4. Metoda snovanja Župnijskega sveta.

Ustanavljanje Župnijskega sveta bo v raznih župnijah različno. Mi delimo župnije v dve glavni skupini: a) v župnije s kat. organizacijami in b) v župnije brez njih.

a) Župnije s katoliškimi organizacijami.

Že doslej so se v škofiji trudile verske in kat. organizacije za uveljavljenje kat. načel v zasebnem in javnem življenju ter izvajale neke vrste laiškega apostolstva v smislu K. A. Kjer se nahajajo v župniji take organizacije, bo povabil župnik — seveda po dovršeni pripravi — njih predsedstva, po potrebi tudi vse odbornike, na posvet. Na sestanku razloži najnost K. A., potrebo enotnega vodstva vseh župnijskih kat. organizacij ter sodelovanja vseh kat. organizacij v K. A. (§ 14.); razloži ustroj Župnijskega sveta, poudari pravico posameznih župnijskih organizacij, da si same izbirajo svoje zastopnike, ki jih odpošljejo v Župnijski svet (§ 9.), a opozori tudi na § 13. pravil K. A., da se vzgojne, prosvetne in karitativne župnijske organizacije, ki hočejo veljati za katoliške, morajo pridružiti K. A., da omogočijo vzajemno apostolsko delo. Na tem sestanku se bo najlažje poučil, kako bi najprimerneje poučil članstvo župnijskih kat. organizacij o cilju in delovanju K. A., ali na skupnem sestanku vseh župnijskih organizacij, ali na poedinih sestankih posameznih organizacij. Ko je to ugotovil, določi dan društvenega sestanka. Na tem sestanku razvname srca članstva za K. A.¹ in določi dan, do katerega naj mu organizacije sporočijo svoje zastopnike v Župnijskem svetu. Potem povabi designirane zastopnike na sejo, na kateri se z njimi razgovori, kateri odlični kat. možje in mladeniči, ki niso bili aktivni politiki, katere odlične žene in mladenke iz župnije naj se še povabijo v Župnijski svet. Seveda ne more brez župnikovega pritrdila postati nihče član Župnijskega sveta. »Svobodno izbrane« člane Župnijskega sveta je treba o izvolitvi obvestiti, ter dobiti njih izjavo, da sprejmejo članstvo v Župnijski svet. Po teh pripravah se skliče celotni Župnijski svet na sejo ter se izvoli župnijski odbor. Predsednik in podpredsednik naj bodeta vedno laika!

¹ Več v »Času« 1928/29, leto XXII. str. 250.

b) Župnije brez katoliških organizacij.

V teh mora postopati dušni pastir pri osnovi Župnijskega sveta po navdilu § 16. pravil K. A. Določil bo torej predvsem osebe odločno kat. mišljenja, ki doslej niso bile politično izpostavljene, to pa iz vseh slojev: iz vrst izobraženstva, posestnikov, obrtnikov, delavcev in najemnikov, tako da so zastopani po možnosti vsi sloji, pa tudi vsi kraji v župniji v Župnijskem svetu ter jih bo povabil na sestanek. — Predpriprave morajo seveda v župniji biti že poprej izvršene. — Na sestanku bo župnik povabljenecem v skrbno pripravljemem nagovoru sporočil, da jih je izbral za člane Župnijskega sveta K. A., pojasnil jim bo, kaj je in kaj hoče Župnijski svet, zagotovil si bo izjavo povabljenih oseb, da sprejmejo članstvo v Župnijski svetu ter takoj na tem sestanku izvedel volitev župnijskega odbora K. A.

5. Kriterij za članstvo Župnijskega sveta¹

ni samo neoporočeno versko življenje, iskrena pobožnost in pogosto preje-manje sv. zakramentov posameznikov, ampak poleg tega tudi primeren nastop, aktiviteta ter socialno stališče laikovo. So osebnosti, ki že po svojem družabnem stališču lažje in uspešneje izvajajo laiško apostolstvo, ko drugi. To so akademiki, izobraženci, uradniki, učitelji, trgovci, podjetniki, voditelji in zaupniki delavcev, posestniki in drugi. Kako uspešno bo n. pr. apostolsko delovanje tovarniškega podjetnika, ki ni samo katoličan doma, med štirimi stenami, ampak tudi izvaja krščansko ljubezen do delavstva, skrbi za nje, čuti in trpi z njimi, dasi ne more povsod in vsakomur ustreči. Ali vzemimo kat. zdravnika, ki se ne zanima samo za bolnikovo telo, ampak tudi za njegovo dušo, za celega bolnika, za njegovo družino, za njene moralne in materialne razmere, kako bo zalegla njegova beseda, izgovorjena za kat. načela! Enako učinkovito bo apostolsko delo akademikov, učiteljev, trgovcev, delavskih zaupnikov, kmetov itd. Toda člani Župnijskega sveta ne smejo biti politično izpostavljeni, še manj pa aktivni politiki! Tudi se ni treba omejevati samo na organizirane osebe pri izberih članstva za K. A., načelo bodi: vsi naj sodelujejo za uresničenje namenov K. A., ki imajo za apostolstvo zmisel, zmožnosti in veselje!

6. Na delo!

Usodno bi se motil dušni pastir, ki bi mislil, da je z osnovanjem Župnijskega sveta K. A. delo za K. A. v župniji opravljeno in da je s tem njegova »akcija« končana. Nasprotno, še le začela se je! Treba bo namreč po smotrenih predpripravah porojeno katoliško gibanje v župniji z vztrajnostjo in potrpežljivostjo ne le ohraniti, ampak še dvigniti! Zato se bo župnijski odbor K. A. moral redno shajati, morda vsakih 14 dni ali vsaj vsak mesec, ter se posvetovati o tekočih zadevah, zlasti kako ohraniti in kako razširiti v župniji versko življenje. Kristus in njegova načela naj vladajo v družinah, v župniji! Znak Kristusovega učenca pa je karitas: »Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako boste imeli ljubezen med seboj«. (Jan. 13, 35.) Krščanska karitas, telesna in duhovna, se mora bolj povdarjati, gojiti in izvajati v župniji. Brez kršč. karitas ni živega krščanstva! Župnijski odbor bo moral začrtati jasna določila, kako oskrbovati župnijske siromake, bolnike, onemogle, sirote, ter kako pri vernikih poživiti čut dejanske kršč. ljubezni. »To je moja zapoved,« je dejal Jezus, »da se lju-

¹ Ljubljanski škofijski list. 1929, str. 62.

bite med seboj, kakor sem vas ja z ljubil.« (Jan. 15, 12.) O prvih vernikih priča sv. Luka: »Bili so stanovitni v nauku apostolov in bratski skupnosti, v lomljenju kruha in molitvah« . . . ni ga bilo ubogega med njimi . . . delilo se je vsakemu, kakor je kdo česa potreboval (Ap. d. 2, 42; 4, 34. 35.). To je kratek opis živega krščanskega življenja! Kolik delokrog se odpira ob teh evangelistovih ugotovitvah Župnijskim svetom K. A., da zažari po župnijah enako katoliško življenje! Za izvajanje K. A. je brezpogojno potrebno laiško apostolstvo. Nekak začetek laiškega apostolstva naj bi bil župnijski svet, zlasti župnijski odbor K. A. Gibčen in poraben laiški apostolat si bo pa treba še le vzgojiti!

7. Vzgoja laiškega apostolata.

Prepustiti laiško apostolstvo samoizobrazbi in osebni gorečnosti posameznikov, bi se reklo ovirati v župniji udejstvovanje K. A. Laiške apostole si je treba prav tako strokovno usposobiti kot misijonarje! Začeti bo moral to vzgojo in strokovno izobrazbo dušni pastir sam! Seveda bi bilo predvsem nujno potrebno prirediti za duhovnike posebne tečaje za vzgojo laiškega apostolstva, dokler nimamo v bogoslovnem učilišču posebnih seminarijev za izobrazbo voditeljev K. A. Taki tečaji se že pripravljajo od škof. odbora K. A. Toda že poprej si lahko dušni pastir izbere primerne osebe obojega spola ter jih smotreno vzgaja za »kršč. pasijo«: za gojitev notranjega življenja, za požrtvovalno karitas. Priporoča se na tem mestu kot sredstvo za sestavno notranje življenje shedula za laike. Vzorce ima na razpolago ravnateljstvo Duh. Semenišča. Globoka religioznost je namreč prav tako nujen pogoj za laiško apostolstvo kot za dušno pastirstvo. »Čim bolj je utrjen laik v verskem in nadnaravnem mišljenju, kolikor bolj je prepričan o potrebi žrtev pri apostolskem delu, tem uspešneje se bo udejeval,« trdi Leopold Engelhart v knjigi: »Neue Wege der Seelsorge.« 1927, str. 20. — Za »nvince« laiškega apostolata se mora prejalislej najti prilika, da se udeležijo posebnih tečajev, ki bi jih usposabljali za laiško apostolstvo. Tečaje Katoliške Akcije, ki bi naj bili vedno združeni z duhovnimi vajami, bodo morale prirediti po dve, tri dekanije skupaj brez ozira na ovire ter na materialne žrtve, ki jih zahteva v svojem začetku vsako novo podjetje. Naj v prilog vzgoje laiškega apostolstva še enkrat citiram Okrožnico »Mens nostra«: »Z nič manjšo skrbjo, častiti bratje, Vam svetujemo, da se vzgojé številne čete K. A., ki je ne nehamo in ne bomo nehali z vsemi močmi pospeševati in priporočati, ker je prekoristna, da ne rečemo potrebna soudeležba laikov pri hierarhičnem apostolstvu! V resnici ne morem dovolj z besedami izraziti izrednega veselja, da so skoraj povsod pri Duh. vajah uvedene posebne razporedbe premissljevanj, kjer bi se vzgojili miroljubni in goreči vojaki Kristusovi, posebno pa vrste novincev!« (Oglasnik 1930, str. 51.) Tudi za organizacijo tečajev za vzgojo laiških apostolov bo škof. svet K. A. izdal potrebna navodila.

8. Naročilo.

Navedena navodila naj služijo častitim gg. dušnim pastirjem za vzpodbudo, da se takoj lotijo pripravljajalnih del za vpostavitvev Župnijskega sveta v svoji župniji. Če ne tekom letošnjega in prihodnjega leta, v letu 1932 naj ima vsaka župnija Župnijski svet K. A. Mnogočastiti gg. dekani bodo v svojem vizitacijskem zapisniku za leto 1932 poročali, če je v župniji ustanovljen Župnijski svet K. A. in kako se udejevuje.

44.

Pomoč stradajočim rudarskim družinam.

Preblagi Lavantinci!

Kdor se usmili ubogega, bo srečen (Preg. 14, 21). Te besede Duha božjega blagohotno v srce sprejmite in pri sebi razmišljajte, ko poslušate naslednjo prošnjo.

Vsled nastale delovne krize v rudarskih revirjih, ležečih v župnijah Trbovlje, Rajhenburg, Dol, Zagorje in Kočevje, ter vsled izvršenih redukcij velikega števila rudarjev se je pojavilo občutno pomanjkanje in gladovanje v delavskih družinah. Grenkost stradanja najtežje prenašajo ubogi otroci, ki še rastejo, in so zavoljo tega, kakor znano, vedno lačni.

Da bi se takim ubožanim družinam rudarjev, ki so sedaj brez dela in zaslužka, vsaj nekoliko olajšalo njih bedno stanje, se je v to svrho sestavljeni pomožni odbor dne 4. junija tekočega leta obrnil na tukajšnji ordinariat s prošnjo, naj bi se odredilo po vseh cerkvah lavantinske škofije darovanje v pomoč gladujočim rudarskim družinam.

Preljubi verniki, prav dobro se zavedam, da tudi vas tlačijo težave ter obiskujejo razne vremenske nezgode in uime, vendar pa zaupam v božjo očetovsko skrb ter se zanašam na vašo znano radodarnost. S svetopisemskimi besedami pa prosim: Ako imaš veliko, obilno daj; če imaš malo, si prizadevaj tudi malo rad podeliti . . . ker miloščina reši vsega greha in smrti (Tob. 4, 9. 11).

Obenem pa naročam vsem župnijskim uradom lavantinske škofije, naj čimprej oznanijo in v nedeljo zatem izvršijo omenjeno darovanje v podporo ubožanim rudarskim družinam, zlasti njih gladujočim otrokom, nabrane doneske pa naj nemudoma potom dekanijskih uradov tusem predložijo, da se izročijo svojemu človekoljubnemu namenu.

V Mariboru, na god sv. Antona Padovanskega, dne 13. junija 1930.

† **Andrej,**
škof.

O p o m b a. Zgornja prošnja naj se v nedeljo po prejemu Oglasnika ljudstvu prebere s pridžnice.

45.

Naznanilo o sprejemu v škofijsko dijaško semenišče Maksimilijanišče-Viktorinišče za šolsko leto 1930/31.

Glede sprejema v kn. šk. dijaško semenišče za prihodnje šolsko leto 1930/31 se naznanja sledeče:

Pogoje za sprejem je škofijska sinoda l. 1900 določila takole:

»§ 69. Alumni in seminarium non suscipientur, nisi qui legitimo matrimonio in dioecesi Lavantina oriundi, moribus probi, corpore sani, aetate non iusto proveciores et sua indole

et voluntate spem attulerint, eos ecclesiae Lavantinae sacro ministerio perpetuo se tradituros esse.» (Actiones et constitutiones Syn. dioecesis. anno sacro 1900 institutae et peracta, pag. 456.)

Z ozirom na to sinodalno določbo in na sedanje razmere veljajo sedaj sledeči pogoji:

1. Poklic za duhovniški stan.
2. Prošnjiki morajo biti zakonski sinovi dobrih krščanskih staršev ter lepega vedenja.
3. Telesno zdravje.
4. Prošnjiki se le tedaj morejo upoštevati, če so vsaj z dobrim uspehom dovršili osnovno šolo ali kak gimnazijski razred.
5. Glede na starost imajo prednost tisti, ki po dovršenem VIII. gimnazijskem razredu še ne bodo prestopili 21. starostnega leta.
6. Vsak gojenec mora biti preskrbljen s potrebno obleko in perilom. Kaj mora vse imeti, se bo prošnjiku naznanilo obenem z rešitvijo prošnje na priloženem »naročilu«. Stroške za učne knjige, šolske potrebščine, za zdravnika in zdravila morajo poravnati gojenci sami, ozir. njihovi starši ali namestniki.

7. Prošnji za sprejem naj se priložijo: krstni list, zadnje šolsko izpričevalo, ubožni list in zdravniško izpričevalo. Prosilci, katerih prošnje se ugodno rešijo, morajo podati pismeno izjavo ali obveznico, podpisano tudi od njihovih staršev ali od varih in sopodpisano od dveh zanesljivih prič, s katero se prosilci sami skupno s svojimi starši, oziroma varihom ali kakim drugim dobrotnikom obvežejo, da bodo preskrbovalnino letnih Din 4000.— povrnili semeniški blagajni, v slučaju, da bi gojenec iz lastne krivde ne postal duhovnik lavantinske škofije. V vsoto Din 4000.— se v takem slučaju seveda všteje znesek, ki se za gojenca morebiti plačuje v semeniško blagajno tekom vsakega šolskega leta. Obrazec za to obveznico se bo priložil rešitve prošnje.

Prošnje za sprejem v kn. šk. dijaško semenišče se morajo vložiti najdalje do 31. julija t. l. potom pristojnih župnijskih uradov na kn. šk. ordinariat v Mariboru. Župnijski uradi naj vestno poročajo o nravnem obnašanju prošnjikov, njihovi nadarjenosti, njihovih domačih, v kakšnem gmotnem stanju se nahajajo starši ali sorodniki prošnjikov in koliko bi mogli za gojenca letno prispevati. Tudi naj župnijski uradi poročajo, če so prošnjiki glede na zdravje in postavo po njihovem mnenju sposobni za vzvišeni duhovski poklic. Ravnateljstvu dijaškega semenišča se naroča, da poizveduje še posebej o vsakem prošnjiku z vprašalno polo, ki se pošlje v izpolnitev prošnjikovemu župniku ali kakim drugi zanesljivi osebi.

Zadnji teden julija, od 25.—31., se morajo vsi prošnjiki osebno predstaviti ravnateljstvu dijaškega semenišča, Koroščeva ulica 12.

Ker je še zmeraj velika draginja in ker kn. šk. dijaško semenišče ne more izhajati s svojimi dohodki, bodo starši morali tudi letos, kakor doslej, za vsakega dojenca plačevati neki letni prispevek, čigar višina se bo določila za vsakega gojenca posebej z ozirom na njegove premoženjske razmere.

46.

Dom služkinj v Beogradu.

»Zveza služkinj« v Beogradu, katere duhovna voditelja sta Lavantinska duhovnika, gg. Dav. Medved in Tomaž Ulača, pošilja župnijskim uradom dobro utemeljeno prošnjo, naj podprejo njeno akcijo v prid slovenskim dekletom, ki prihajajo v Beograd in so v mnogih slučajih v najbližji nevarnosti, da se popolnoma izgubijo. Akcija se vrši z dovoljenjem tukajšnjega in ljubljanskega škofijskega ordinariata. Ker gre za človekoljubno delo prve vrste, se p. n. gospodom dušnim pastirjem toplo priporoča, da se za stvar zavzamejo ter vernike opomnijo, naj vsak po svojih močeh pomaže akciji do uspeha. — Božji Ljubitelj neumrjočih duš bo plačnik!

47.

Pokojninske zavarovalne premije za organiste.

Kraljevska banska uprava v Ljubljani je izdala odločbo z dne 7. maja 1930, VI. No. 8915, tičočo se konkurenčnega postopka glede izterjevanja pokojninskih zavarovalnih premij za organiste. Objavlja se v navodilo cerkvenim predstojništvom.

Kraljevska banska uprava dravske banovine.

VI. No. 8915.

Ljubljana, dne 7. maja 1930.

Odločba.

Pritožbi Pokojninskega zavoda za nameščence z dne 24. marca 1930, opr. št. 5836, čl. št. 294, zoper odlok sreskega načelstva v Ljubljani z dne 1. marca 1930, št. 1273/1, se ugotovi in odlok sreskega načelstva razveljavlja.

Zoper to odločbo ni nadaljne pritožbe po redni upravni poti.

Razlogi:

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani je zaprosil sresko načelstvo v Ljubljani, da v svrhu iztirjanja zavarovalnih prispevkov za organista župnije Dol uvede predpisano konkurenčno postopanje. Sresko načelstvo je z omenjenim odlokom ta zahtevek odklonilo z utemeljitvijo:

1. Župna cerkev v Dolu nima rubljevih premičnin,
2. po § 23. zak. z dne 7. maja 1874, drž. zak. št. 50, se faranom ne more naložiti zahtevanih prispevkov, ker pri župni cerkvi v Dolu ni bilo nikdar z oblastveno odobritvijo dodeljenega mesta organista,

3. tudi za primer, da bi farani bili dolžni prispevati k pokojninskemu zavarovanju organista, ne bi sresko poglavarstvo moglo uradoma razpisati konkurenčne razprave, marveč po § 14. zakona z dne 20. julija 1863, dež. zak. kranjski št. 12, šele na prošnjo župnega urada. Zoper to odločbo se je pritožil Pokojninski zavod, ki zatrjuje med drugim sledeče:

- I. Kranjski konkurenčni zakon se ni mogel ozirati na pokojninsko zavarovanje, ker ga tedaj še ni bilo.

- II. § 38. pokojninskega zakona omogoča brez vsake omejitve politično eksekucijo za zaostale premije.

- III. Za plačilo premij in njih izterjevanje je odločilno dejansko opravljanje službe, zavezane pokojninskemu zavarovanju, ni pa potreben formalen pristanek vlade (pristojnega oblastva).

- IV. § 57. zak. z dne 7. maja 1874, drž. zak. št. 50, ima glede tega vprašanja drugačna določila kot § 14. cit. konkurenčnega zakona in zato morajo veljati določila § 57. zak. iz leta 1874.

- V. Sresko načelstvo ima možnost izsiliti od župnega urada predlog za uvedbo konkurenčne obravnave. V nasprotnem primeru bi obveljalo dejstvo, da država ne more izvesti svojih zakonov.

Z ozirom na to ugotavljam sledeče:

Služba organista (orglanje v cerkvi) je objekt cerkvene konkurence v smislu § 1. omenjenega zakona. Radi tega se morajo stroški za tako delo pokrivati na način, ki je predpisan s tem zakonom. Ugotovljeno je, da drugih činiteljev, ki bo po zakonu bili zavezani k pokritju teh stroškov, razven cerkvene občine ni. Na predlog Pokojninskega zavoda za nameščence v Ljubljani, je bilo treba radi tega uvesti konkurenčno obravnavo in potem odlo-

čiti o plačevanju zavarovalnih premij. Z ozirom na trditev sreskega načelstva, da ni moglo uvesti konkurenčne obravnave uradoma, nego samo na predlog župnika, pripominjam: iz besedila § 14. konkurenčnega zakona je razvidno, da mora uprava cerkvene ali nadarbinske imovine, kadar želi, da se pobirajo prispevki od patrona ali od cerkvene občine, prositi pri škofiji za konkurenčno razpravo, ki jo izvrši politično oblastvo. Iz tega določila, ki nalaga upravi omenjene imovine dolžnost zaprositi za konkurenčno razpravo, odnosno ji zabranjuje take prispevke pobirati brez sodelovanja političnega oblastva in udeleženih strank (konkurenčnih obvezancev), nikakor ne sledi, da se konkurenčne obravnave v splošnem smejo vršiti samo na predlog župnika. Kakor župnik ali uprava cerkvene imovine, tako sme vsaka druga udeležena stranka zahtevati, da politično oblastvo izvede tako razpravo. To izrecno potrjuje § 57. zak. iz leta 1874.

K trditvi sreskega načelstva, da po § 23. cit. zak. iz leta 1874. ne more naložiti prispevkov za organista, ker pri cerkvi v Dolu ni bilo nikdar za oblastveno odobritvijo določeno mesto organista, pripominjam, da se daje v primerih konkurence po §§ 11. in 14. cit. konkurenčnega zakona oblastveno dovoljenje po § 23. cit. zak. iz leta 1874. redno z oblastveno odločbo izdano na osnovi doprinosbene razprave. Pravomočna odločba pol. upravnega oblastva, izdana na temelju te razprave, tvori naslov za eventualno izvršbo, skladno z § 23. cit. zak. iz leta 1874. Isto bi bilo z razsodbo glede predmetnih zavarovalnih premij.

Ker ni šlo za vprašanje namestitve organista, odnosno kritje stroškov za njegovo službo s prispevki, označenimi v § 11. konkurenčnega zakona, nego samo za kritje premij za zavarovanje, ki po zakonu o pokojninskem zavarovanju zadene deloma službodavca, bi sresko načelstvo moralo, kakor že omenjeno, razpisati razpravo in odločiti o tem po določilih konkurenčnega zakona in zakona o pokojninskem zavarovanju.

48.

Osebna naznanila.

Imenovan je bil mnogoč. g. Jožef Krohne, kn.-šk. duh. svetovalec in župnik v Pod-sredi, za upravitelja dekanije Kozje (16. majnika 1930).

Postavljen je bil č. g. Viktor Lunder, kapelan v Kozjem, za provizorja istotam (16. majnika 1930).

Nastavljena sta bila kot kapelana čč. gg.: Blaž Dvoršak pri Sv. Vidu na Planini in Anton Radanovič pri Sv. Lovrencu na Pohorju (s 1. majnikom 1930).

Prestavljena sta bila čč. gg. kapelana: Franc Babšek od Sv. Martina pri Slovenj-gradcu k Sv. Ilju pod Turjakom in Štefan Horvat iz Beltince (II) k Sv. Martinu pri Slo-venjgradcu (1. majnika 1930).

Začasno prazno ostane mesto kapelana v Kozjem.

Umrla sta: Titl. g. Marko Tomažič, kn.-šk. duh. in konz. svetovalec, dekan in žup-
nik v Kozjem, dne 14. majnika 1930, v 70. letu, in kapucin-zlatomašnik č. o. Otokar Cejan
v Celju, dne 19. majnika 1930, v 88. letu starosti. R. I. P.!

Lavantinski knezoškofijski ordinariat

v Mariboru, dne 21. junija 1930.

